

Josef Vašíček, *Emanuel Moravec v kontextu dobové vojenské teorie*. Praha, FF UK, bakalářská práce 2017.

Posudek školitele

Osobnost Emanuela Moravce přitahovala v minulosti české historiky jako jeden ze symbolů, personifikaci dramatických a mnohdy tragických proměn české (československé) státnosti a společnosti v první polovině dvacátého století. Badatelský zájem se proto logicky upínal především k objasnění Moravcovy kolaborantské činnosti, respektive cesty k ní; Moravcovy vojensko teoretické názory byly nejčastěji zmiňovány jen jaksí mimochodem, pro dokreslení celkového obrazu. Analýza myšlení vojenských teoretiků, a to zejména v komparativní perspektivně, patří v rámci dějin vojenství k často využívanému přístupu. Považoval jsem proto za nosné téma, které si kolega Vašíček pro zpracování své bakalářské práce zvolil. Celkové vyznění práce i její výsledek jsou však poněkud rozporuplné.

Autor práci rozčlenil do několika tematických kapitol; vedle relativně obšírného Moravcova životopisu analyzuje postupně Moravcovy názory na úlohu politiky ve vztahu k armádě, brannosti a válce, Moravcovy představy o armádě, o společnosti a v závěrečné kapitole představuje hlavní koncepce některých soudobých vojenských teoretiků (Liddell Hart, Fuller, Douhet, de Gaulle, Guderian a další), přičemž zkoumá percepci jejich myšlenek Emanuelem Moravcem.

Práce je založena na velmi dobré znalosti Moravcova díla, solidní znalosti soudobých evropských teoretiků a přiměřené znalosti sekundární literatury. Asi největší připomínky mám ke zvolené koncepci práce a metodě zpracování: 1) Práce je extrémně popisná. Autor ve větší části textu v podstatě pouze tlumočí Moravcovy názory, popřípadě je maximálně koriguje nějakým vlastním soudem. O systematické interpretaci a kontextualizaci se v tomto případě nedá hovořit. Někdy je dokonce obtížné rozpoznat, co je názor autorův a co Moravcův. 2) Práce nemá příliš promyšlenou strukturu. Není například příliš jasné, proč autor zařadil tak podrobnou životopisnou sondu o E. Moravcovi, když nikde v textu systematictěji neanalyzuje, zda a jak měly Moravcovy životní osudy vliv na jeho názory. Přestože se autor snaží, zejména v poslední kapitole, o komparativní přístup, tato snaha není příliš zdařilá: skutečná komparace by měla navrhnout jasně stanovená kritéria, podle nichž bude postupovat. Pokud chtěl autor zasadit Moravcovy názory do širšího kontextu, měl možná více pracovat s jednotlivými dobovými diskurzy: pacifistickým, vojenským, pokrokovým apod. 3) Zřejmě by též prospělo, kdyby autor více zohlednil nejen, co si myslel Moravec, ale také, co si jiní mysleli o Moravcovi.

V práci by asi bylo vhodné jasněji vysvětlit, jak *autor* definuje motorizovanou a mechanizovanou armádu, jaká byla dobová podmíněnost definice profesionální armády atd. Lze se také ptát, zda opravdu celá česká společnost byla před první válkou prostoupena protihabsburskými náladami (s. 14) K tvrzení, že demokracie nemá armádu jako svoji prioritu (s. 33) bych dodal, že to platí možná pro dobu míru; v době války, jak ukazuje příklad USA z obou světových válek, je demokratický systém schopen vyvinout válečné úsilí minimálně srovnatelné se státy nedemokratickými. Nejprve proběhla válka o Těšín a poté válka s Maďarskou republikou rad, nikoliv naopak (s. 17)

Práce obsahuje gramatické neobvyklosti („Po vojenské prověrce v II. oddělení byly zjištěny...“ – není důvod psát čárku, /s. 9/; Po obsazení zbytku Československa vojsky Třetí říše byl Moravec pozván... není důvod psát čárku, /s. 14/) a překlepy (Heinrich Kanner /s. 9/; absolvování /s. 10/; Georg Soldan /s. 39/).

Práce splňuje všechny náležitosti bakalářské práce a **doporučuji ji proto k obhajobě**. Její kvalita mne však nutí navrhnout hodnocení **dobře**. Budiž však řečeno, že je to také moje pedagogické selhání, tento typ práce a metody, které vyžaduje, prostě autorovi vůbec nesedl.

V Praze, 15. června 2017

prof. Ivan Šedivý